

Rump: For 2 Aar siden fremsatte Regeringen et Lovforslag om Fastsettelse af almindelige Regler, hvorefter Indenrigsministeren fremtidig skulde kunne meddele Koncession paa Anlæg af Privatbaner. Et Forslaget ikke blev gennemført, berøvede vistnok til Dels paa en Utilbøjelighed hos Rigsdagen til at opgave den hidtidige Praksis, hvorefter det har været Lovgivningsmagtens Sag at bestemme, hvilke private Baner der overhovedet skulde kunne anlægges. Paa dette Princip hvilede ogsaa det i forrige Samling af det andet Ting vedtagne Lovforslag om Anlæg af 27 private Baner. De i dette opstillede almindelige Regler bleve i det væsentlige godkendte af Indenrigsministeren, ligesom Flertallet af de Landsstingsmedlemmer, der under Behandlingen i dette Ting udtalte sig om Forslaget, viste sig tilbøjelige til at acceptere dem. Det af Landstinget nedsatte Udvalgs Flertal udtalte derhos i den Beretning om dets Overvejelse i Anledning af Lovforslaget, som blev afgivet den 1ste April dette Aar, at „Flertallet ved sine foreløbige Overvejelser er kommet til det Resultat, at det i det væsentlige vil kunne tiltræde de i Lovforslagets enkelte Paragraffer indeholdte Bestemmelser“. Udvalgets Flertal var ogsaa ogsaa stemt for de almindelige Regler, som fandtes i dette Lovforslag. — Det nu foreliggende Forslag slutter sig i det væsentlige til Folketingets Forslag, for saa vidt de almindelige Regler angaar. Under 1ste Behandling i Fjor af Folketingets Forslag tillod jeg mig at udtale mig udførligt om disse Regler, og jeg skal derfor nøjes med i Dag at henvise til disse Udtalelser.

Jeg har herefter ikke ret meget at bemærke med Hensyn til Lovforslaget. Hvor store Udgifterne vilde blive for Statskassen, hvis dette Lovforslag sføres ud i Livet og § 9 faar den forventede Udfyldning, lader sig jo ikke paa Forhaand sige. Det sandsynligste er imidlertid, at der paa § 9 vil blive indsat i det mindste lige saa mange Jærnbaneprojekter, som der fandtes i det Lovforslag, vi i Fjor fik op fra Folketinget. Jeg tillod mig ved 1ste Behandling i forrige Samling at foretage en Beregning over Statskassens forventede Tilskud, og jeg anslog, det den Gang til 12—13 Mill. Kr. Ved imidlertid senere at se, at Længden af de Jærnbaner, hvorom der var stillet Forslag, var noget større, end jeg havde forventet, og ved at se de Overslag over disse Jærnbaneanlæg, hvormed Udvalget blev forsynet fra Indenrigsministeriet, er jeg kommet til det Resultat, at Summen upaatvivlelig vil blive noget højere. Jeg antager nok, at man vil komme til de 15 Mill., som jeg omtalte i Gaar,

Sammen med de 19 Mill., hvortil jeg kalkulerede Udgiften ved de forskellige Statsbaneanlæg, ogsaa til en samlet Udgift paa 34 Millioner foruden de c. 15 Mill., som de paagældende Egne vilde komme til at udrede, ogsaa op til et halvt Hundrede Millioner.

Med Hensyn til Enkelthederne skal jeg kun gøre nogle Bemærkninger om et Par af de Punkter, hvor det foreliggende Lovforslag afviger fra det Lovforslag, som kom fra Folketinget i Fjor. Der er to Punkter paa § 5, til hvilke jeg vil gøre nogle Bemærkninger. Under d. siges det: „at Bevillingshaveren er underkastet Indenrigsministerens Bestemmelse om Anvendelse af indenlandst Arbejdskraft ved Anlægget, og Forbud mod Søn- og Helligdagsarbejde ved Anlægget, samt om Forsikring af Arbejdere ved Anlægget og af ansatte ved Banedriften mod Ulykkestilsælde under deres Arbejde“. I Motiverne til Lovforslaget oplyses det, at disse Bestemmelser ere i Overensstemmelse med, hvad man har troet i de i de senere Aar udfærdigede Koncessioner at kunne paalægge Bevillingshaveren, alene med Undtagelse af, at der her ogsaa findes et Paalæg om, at Bevillingshaveren skal være pligtig til at sikre de under Banedriften ansatte mod Ulykkestilsælde. Jeg finder, at man ganske kan billige de saaledes trufne Bestemmelser. Hvad særlig den sidste angaar, er det i sin Orden, at den, der antager Mænd til en Drift som denne, ikke alene giver dem en passende Løn for deres Arbejde, men tillige, naar Ulykker ved Banedriften maatte træffe nogen af dem, sætter ham i Stand til at kunne leve fremtidig uden at henvende sig til det offentlige. — Under a. findes der en Bestemmelse om de Baner, som Bevillingshaveren skal forelægge Indenrigsministeren, og om, at han skal underkaste sig Ministerens Bestemmelse om Banens Retningslinie, Bygningsmaade, Forsyning med alt Tilbehør — derunder de fornødne Lokaler for Told-, Post- og Telegrafvæsen“. Jeg vilde sætte megen Pris paa, om jeg fra den højterede Minister kunde faa nogle nærmere Oplysninger med Hensyn til dette Punkt. Bestemmelsen er konform med de fleste Koncessioner paa private Jærnbaneanlæg, naar undtages den her indstudte Sætning „derunder de fornødne Lokaler for Told-, Post- og Telegrafvæsen“, idet nemlig, saa vidt jeg har kunnet se, en saadan Bestemmelse kun findes i Koncessionen for Nalestrup Banen. Der er Bestemmelsen jo ganske naturlig, idet denne Bane er bestemt til at drives som Statsbane, det er derfor ganske naturligt, at Told-, Post- og Telegrafvæsenet henvises til de samme Bygninger,